PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2005 m. sausio 18 d.*

Byloje T-141/01

Entorn, Societat Limitada Enginyeria i Serveis, Barselona (Ispanija), atstovaujama advokatų M. Belard-Kopke Marques-Pinto ir C. Viñas Llebot, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą S. Pardo ir L. Visaggio, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

dėl 1999 m. kovo 4 d. Komisijos sprendimo C (1999) 534, kuriuo panaikinama Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) Orientavimo skyriaus finansinė pagalba, kuri iš pradžių, vadovaujantis 1988 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 4256/88, nustatančiu Reglamento (EEB) Nr. 2052/88 įgyvendinimo nuostatas dėl Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo

* Proceso kalba: ispanų.

(EŽŪOGF) Orientavimo skyriaus (OL L 374, p. 25), buvo suteikta ieškovei 1993 m. lapkričio 26 d. Sprendimu C (93) 3394 parodomajam projektui, susijusiam su naujais žagrenių gamybos kultivavimo būdais (projektas Nr. 93.ES.06.030), finansuoti, panaikinimo,

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(antroji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas N. J. Forwood, teisėjai J. Pirrung ir A. W. H. Meij,

posėdžio sekretorius J. Palacio González, vyriausiasis administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2004 m. sausio 14 d. posėdžiui,

priimą šį

Sprendimą

Ieškinio pagrindas

1 Siekiant sustiprinti ekonominę ir socialinę sanglaudą EB 158 straipsnio ir 1988 m. birželio 24 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2052/88 dėl struktūrinių fondų uždavinių, jų efektyvumo bei jų veiklos koordinavimo tarpusavyje, taip pat su Europos investicijų banko operacijomis ir kitais esamais finansiniais instrumentais

(OL L 185, p. 9) prasme, struktūrinių fondų tikslams priskirta, visų pirma, atsilikusių regionų plėtros ir struktūrinio sureguliavimo skatinimas, žemės ūkio struktūrų sureguliavimo spartinimas ir kaimo sričių plėtros skatinimas, siekiant reformuoti bendrąją žemės ūkio politiką (1 straipsnio 1 dalis ir 5 dalies a ir b punktai). Šis reglamentas buvo iš dalies pakeistas 1993 m. liepos 20 d. Tarybos reglamentu Nr. 2081/93 (OL L 193, p. 5).

2 Reglamento Nr. 2052/88, su pakeitimais, padarytais Reglamentu Nr. 2081/93, 5 straipsnio 2 dalies e punktas, nustato, kad struktūrinių fondų finansinė pagalba teikiama, visų pirma, viena iš šių formų: parama techninei pagalbai, įskaitant veiksmų parengiamąsias, išankstinio įvertinimo, reguliavimo ir galutinio įvertinimo priemones, bei bandomiesiems ir parodomiesiems projektams.

3 1988 m. gruodžio 19 d. Taryba priėmė Reglamentą (EEB) Nr. 4256/88, nustatantį Reglamento (EEB) Nr. 2052/88 įgyvendinimo nuostatas dėl Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) Orientavimo skyriaus (OL L 374, p. 25). Šis reglamentas buvo iš dalies pakeistas 1993 m. liepos 20 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2085/93 (OL L 193, p. 44).

4 Reglamento Nr. 4256/88, su pakeitimais, padarytais Reglamentu Nr. 2085/93, 8 straipsnis nustato, kad EŽŪOGF, vykdydamas nustatytas užduotis, gali skirti iki 1 % savo metinio biudžeto finansuoti, visų pirma: „bandomuosius projektus žemės ūkio ir miškininkystės struktūroms pakeisti ir kaimo plėtrai skatinti“ (antra įtrauka) ir „parodomuosius projektus, įskaitant projektus miškų plėtrai ir naudojimui bei projektus žemės ūkio produktų perdirbimui ir rinkodarai, kad būtų parodytos tikrosios gamybos ir valdymo sistemų, metodų ir būdų galimybės, kurios atitinka bendrosios žemės ūkio politikos tikslus“ (trečia įtrauka).

5 1988 m. gruodžio 19 d. Taryba taip pat priėmė Reglamentą Nr. 4253/88/EEB nustatantį nuostatas dėl Reglamento (EEB) Nr. 2052/88, koordinuojančio įvairių struktūrinių fondų veiklą tarpusavyje, taip pat su Europos investicijų banko operacijomis ir kitais esamais finansiniais instrumentais, įgyvendinimo (OL L 374, p. 1). Šio reglamento daliniai pakeitimai buvo padaryti 1993 m. liepos 20 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2082/93 (OL L 193, p. 20).

6 Reglamento (EEB) Nr. 4253/88, su pakeitimais, padarytais Reglamentu Nr. 2082/93, 24 straipsnis, kiek tai susiję su pagalbos sumažinimu, atidėjimu ir nutraukimu, nustato:

„1. Jeigu paaiškėja, kad pateisinama tik dalis veiklai arba priemonei skirtos pagalbos, Komisija, remdamasi bendradarbiavimo principu, atlieka tinkamą patikrinimą prašydama, kad valstybė narė arba kitos jos paskirtos tą veiklą vykdančios institucijos per nustatytą laikotarpį pateiktų savo komentarus.

2. Po šio patikrinimo Komisija gali sumažinti arba sustabdyti šiai veiklai arba priemonei skirtą pagalbą, jeigu atliekant patikrinimą nustatomi pažeidimai, ir ypač jei yra žymių pokyčių, turinčių įtakos veiklos arba priemonės pobūdžiui arba sąlygoms, kurioms negautas Komisijos patvirtinimas.

3. Bet kokia neteisėtai gauta suma turi būti grąžinta Komisijai. Delspinigiai apmokėti už vėlavimą gali būti skaičiuojami už sumas, kurios nebuvo grąžintos pagal Finansinio reglamento nuostatus ir pagal Komisijos priimtus potvarkius, susijusius su VIII dalyje minėta tvarka."

Faktinės aplinkybės

Bendrovė ieškovė

7 Bendrovė ieškovė – *Entorn, Societat Limitada Enginyeria i Serveis* – buvo įsteigta 1993 m. liepos 4 d. Barselonoje.

8 Jos nariai buvo bendrovė *Compañia de Estudios y Servicios para el Medio Ambiente Codema, SA*, p. A ir du fiziniai asmenys. Vėliau pastarųjų akcijas perėmė bendrovė *Codema*. Įsteigus bendrovę, A buvo paskirtas pirmininku ir įgaliotuoju patarėju – penkeriems metams jam buvo suteikti visi valdybos įgaliojimai, kurie teisiškai galėjo būti perduoti. 1998 m. gegužės 29 d. A buvo perrinktas valdybos pirmininku naujai penkerių metų kadencijai. Jis baigė eiti savo pareigas 2001 m. liepos 31 dieną.

9 Iš pradžių ieškovės buveinė buvo įsteigta šiuo adresu: Calle Juan Güell Nr. 152, antresolė, Barselona. 1996 m. buveinė Barselonoje perkelta į Calle Galileu Nr. 303, pirmą aukštą – A, o 1999 m. – į Calle Guitard Nr. 45, penktą aukštą. Dabartinė ieškovės buveinė yra pastaruoju adresu.

Kitos Entorn *įmonės*

10 1993 m. gruodžio 22 d. p. B Guernesey saloje įsteigė ofšorinę bendrovę *Entorn Trading Ltd.* Šios bendrovės buveinė yra Dubline.

11 *Entorn Trading* išdavė įgaliojimą C. Remdamasis šiuo įgaliojimu jis 1994 m. liepos 5 d. Ispanijoje įsteigė filialą *Entorn SL-Sucursal en España* (toliau – *Entorn Sucursal*). C buvo nuolatinis *Entorn Sucursal* atstovas. *Entorn Sucursal* buveinė buvo įkurta Sevilijoje esančioje įmonėje *MB Consultores y Auditores, Plaza Ruiz de Alda*, 4 ir 7 A aukštuose. 1996 m. *Entorn Sucursal* buveinė B nurodymu buvo perkelta į Tenerifę, kur ši įmonė vėliau berods buvo likviduota.

Prašymas ir Bendrijos pagalbos suteikimas

12 Ginčijamame sprendime nurodyta Bendrijos pagalba buvo suteikta projektui „Žagrenių gamybos, naudojant naujus kultivavimo būdus, parodomasis projektas" (toliau – Žagrenių projektas). Žagrenis yra tipinis Vidužemio jūros pakrantės augalas, iš kurio lapų, juos išdžiovinus ir susmulkinus, galima išgauti taniną, medžiagą, naudojamą odai rauginti. Šį parodomąjį projektą parengė B, kuris 1992 m. pabaigoje susisiekė su A, kad galėtų jam išdėstyti savo ketinimą įgyvendinti šį projektą Ispanijoje. B prašymu pastarasis, tarpininkaujant A, galėjo susisiekti su Sevilijoje gyvenančiu C, Andalūzijos *Junta* tyrimų tarnybos planavimų skyriaus vadovu, kuris vėliau ėmėsi techniškai įgyvendinti projektą ir kuris dalyvavo steigiant *Entorn Sucursal*.

13 1993 m. liepos 12 d. raštas su antrašte „Entorn SL" ir su nurodytu ieškovės adresu buvo išsiųstas Komisijos Žemės ūkio generalinio direktorato pareigūnui D. Šiame rašte ieškovė išreiškė savo suinteresuotumą pateikti Žagrenių projektą pagal Reglamento Nr. 4256/88 8 straipsnį ir, norėdamas parengti prašymą, paprašė perduoti jo pavyzdį. Ant rašto yra A. López Gargallo – asmens, kuris pagal A pareiškimus jam nėra žinomas ir kurio egzistavimas negalėjo būti nustatytas, parašas.

14 1993 m. rugsėjo 14 d. Komisijai buvo pateiktas Bendrijos pagalbos prašymas. Kartu su prašymu pateiktas raštas su tokia pat kaip ir 1993 m. liepos 12 d. rašto antrašte ir parašu, kurio neįmanoma identifikuoti. 1993 m. rugsėjo 22 d. Komisijai buvo pateikta nauja pagalbos prašymo versija, remiantis tuo, kad rugsėjo 14 d. negalutinis projektas buvo išsiųstas per klaidą. Ant lydraščio buvo nurodyta ta pati antraštė ir A. López Gargallo parašas. 1993 m. spalio 25 d. Komisijai išsiųstas A pasirašytas faksimilinis pranešimas, kuriame nurodyti ieškovės banko rekvizitai.

15 1993 m. lapkričio 26 d. Sprendimu C (93) 3394 (toliau – sprendimas suteikti pagalbą), priimtu pagal Tarybos reglamento Nr. 4256/88 8 straipsnį, Komisija suteikė ieškovei finansinę pagalbą projektui Nr. 93.ES.06.030. Bendrosios projekto išlaidos buvo 1 381 132 ekiu, o maksimali Bendrijos finansinė pagalbos suma – 1 035 849 ekiu.

Projekto eiga

16 1993 m. lapkričio 30 d. raštu Komisijai buvo pranešta apie naują *Entorn SL* adresą (Albacete, Ispanijoje) ir naujus banko rekvizitus (sąskaita *Banca nazionale del lavoro* Madride). Šio rašto antraštėje buvo nurodytas *Entorn SL* pavadinimas ir naujas adresas. Raštą vėl pasirašė A. López Gargallo.

17 1994 m. kovo 29 d. raštu, kurį A vardu pasirašė asmuo, kurio parašas neįskaitomas, Komisijai pranešta apie tai, kad pagal Žagrenių projektą *Entorn SL* būtent dėl to įsteigė „biurą, kuris taps veiklos buveine" Sevilijoje esančioje įmonėje *MB Consultores y Auditores*. Šiame rašte C ir A buvo pristatyti kaip, atitinkamai, atsakingas asmuo už technikos klausimus ir atsakingas asmuo už projektą.

18 Ieškovė ginčija, kad A dalyvavo Žagrenių projekte kaip atsakingas asmuo už projektą ir kaip jos administratorius. Priešingai, jis pripažino, kad pastarasis dalyvavo projekte kaip bendrovės *Codema* patarėjas technikos klausimais ir kad pastaroji įmonė už A atliktas paslaugas ir susijusias kelionės išlaidas pateikė *Entorn Sucursal* maždaug 2,25 milijono Ispanijos pesetų (ESP) sąskaitą.

19 A nesiėmė jokių teisinių veiksmų dėl bendrovės *Entorn Sucursal* ir ieškovės bendrovių pavadinimų panašumo.

20 Vadovaujantis sprendimo suteikti pagalbą 2 priedo nuostatomis buvo atlikti du išankstiniai mokėjimai bendrai 725 094 ekiu sumai. 1994 m. sausio 20 d. buvo atliktas pirmasis išankstinis mokėjimas 414 340 ekiu sumai į 1993 m. lapkričio 30 d. rašte nurodytą banko sąskaitą. Apie antrą išankstinį mokėjimą buvo paskelbta 1995 m. rugpjūčio 25 d. faksimiliniame pranešime, išsiųstame *Entorn SL* adresu Albacete. Šis 310 755 ekiu išankstinis mokėjimas pervestas į Madride esančiame *Banque Caixa* atidarytą sąskaitą *Entorn Trading Ltd Entorn SL* vardu. Apie šį banko sąskaitos numerį Komisijai pranešta 1995 m. liepos 14 d. įmonės *MB Consultores y Auditores* vardu išsiųstu faksimiliniu pranešimu, tačiau su parašu, kuris neatitinka nė vieno šios įmonės darbuotojo parašo.

Administracinės procedūros ir ginčijamas sprendimas

21 1997 m. liepos 10 d. Komisija išsiuntė į Seviliją raštą *Entorn SL*, informuodama ją, kad jos tarnybos pradėjo Komisijos jau paskirtos pagal Reglamento Nr. 4256/88 8 straipsnį finansinės pagalbos techninio ir apskaitos dokumentų patikrinimo veiksmus. Patikrinimai buvo įvykdyti 1997 m. liepos 24 d. ir 25 d. projekto vykdymo vietoje Sevilijoje, dalyvaujant A ir C.

22 Po 1997 m. liepos mėn. patikrinimų Komisija 1998 m. balandžio 3 d. išsiuntė *Entorn (Sumac)* raštą, apie kurį buvo pranešta *MB Consultores y Auditores* adresu Sevilijoje. Šiame rašte Komisija atskleidė faktus, kurie galėjo sudaryti pažeidimus, ir nurodė, kad ji nusprendė inicijuoti Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnyje ir sprendimo suteikti pagalbą 2 priedo 10 dalyje numatytą procedūrą. *Entorn (Sumac)* taip pat buvo informuota, kad gali būti paprašyta grąžinti jau pervestas sumas. Galiausiai jai buvo pasiūlyta per šešias savaites pateikti įrodymą, kad buvo įvykdyti sprendime suteikti pagalbą nustatyti įpareigojimai. 1998 m. gegužės 24 d. Komisija iš Sevilijos gavo C pasirašytą atsakymą.

23 1999 m. kovo 4 d. Komisija priėmė sprendimą (toliau – ginčijamas sprendimas), kuriuo ji nurodė ieškovei ir, prireikus, asmenims, teisiškai atsakingiems už skolas, nutraukti pagal aptariamą finansinę pagalbą vykdomus išankstinius mokėjimus ir per 60 dienų po sprendimo paskelbimo grąžinti jau pervestus tokius mokėjimus. Ginčijamajame sprendime nurodyta:

„1. Pagalbos prašymą pateikė bendrovė *Entorn SL,* kurios buveinė yra Barselonoje. Būtent šiai bendrovei buvo skirta Bendrijos pagalba. O Dubline buvo įsteigta bendrovė *Entorn Trading Ltd* ir B prašymu Sevilijoje įsteigtas jos filialas *Entorn SL.* Būtent pastarajai bendrovei Komisija pagal projektą pervedė visus mokėjimus. Apie šį procesą buvo pranešta Komisijai kaip apie paprastą gavėjo adreso pasikeitimą, nors iš tikrųjų be Komisijos sutikimo pasikeitė projekto pagalbos gavėjas.

2. Vykdant minėtą patikrinimą, apsilankius gavėjo nurodytoje buveinėje, buvo nustatyta, kad buveinė priklauso įmonei *MB Consultores y Auditores.* Tikrintojai negalėjo susipažinti su jokiu su projektu susijusiu pateisinamuoju dokumentu –

nei administraciniu, nei apskaitos, – nors sprendimo suteikti pagalbą 2 priedo 5 ir 6 punktuose buvo nustatyta, kad visa projekto dokumentacija turi būti įmonės buveinėje ir prieinama Komisijos tarnyboms; taip pat nustatyta, kad ant įvairių Komisijai pagal projektą pateiktų dokumentų esantys parašai yra padirbti ir kad jokia įranga, kurios nuotraukos yra ant galutinės ataskaitos techninio priedo, šiame projekte nebuvo naudojama.

3. Galiausiai skaitant Ispanijos finansų ministerijai bendrovės *Entorn SL* mokesčių deklaracijoje pateikto balanso nuorašą paaiškėjo, kad projekto išlaidos yra apie 23 000 000 (ESP), nors bendros deklaruotos išlaidos buvo 233 623 004 (ESP);

atsižvelgdama į tai, kad šiomis sąlygomis reikia nutraukti pagalbą ir pagal Tarybos reglamento (EEB) Nr. 4253/88 24 straipsnio 3 dalį susigrąžinti iki šiol pagal projektą išmokėtas sumas;

atsižvelgdama į tai, kad pagal nacionalinę įmonių teisę kai kurių įmonių nariai atsako už šių įmonių skolas;

<...>"

priėmė šį sprendimą:

1 straipsnis

EŽŪOGF Orientavimo skyriaus pagalba ne daugiau kaip 1 035 849 (ekiu), suteikta pagal Komisijos sprendimą C (93) 3394 bendrovei *Entorn SL* dėl projekto Nr. 93. ES.06.030 „Žagrenių gamybos, naudojant naujus kultivavimo būdus, parodomasis projektas", nutraukiama.

2 straipsnis

Bendrovė *Entorn SL* ir prireikus už jos skolas teisiškai atsakingi asmenys privalo grąžinti 725 094 (euro) sumą <...>".

24 Apie šį sprendimą, taip pat skirtą Ispanijos Karalystei, ieškovei – po to, kai nepavyko apie jį pranešti jos adresu Sevilijoje – buvo pranešta 2001 m. balandžio 10 d. jos adresu Barselonoje.

25 Be to, Komisija perdavė Ispanijos generalinei prokuratūrai medžiagą dėl Žagrenių projekto, taip pat medžiagą, susijusią su kitais dviem projektais, kuriuose dalyvavo, visų pirma, A ir C. Generalinė prokuratūra pateikė skundus *Juzgados de Instrucción*, kompetentingiems dokumentų klastojimo ir tęstinio sukčiavimo klausimais. A, B, C ir D yra tarp traukiamų baudžiamojoj atsakomybėn asmenų, kiek tai susiję su Žagrenių projektu.

Procedūra ir šalių reikalavimai

26 Ši byla buvo pradėta ieškovės ieškiniu, pateiktu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 2001 m. birželio 20 dieną. Atskiru dokumentu, pateiktu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 2001 m. birželio 25 d., ieškovė tai pat pateikė prašymą sustabdyti ginčijamo sprendimo vykdymą. 2001 m. spalio 22 d. nutartimi *Entorn prieš Komisiją* (T-141/01 R, Rink. p. II-3123) Pirmosios instancijos teismo pirmininkas atmetė prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo ir atidėjo bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą.

27 Taikydamas proceso organizavimo ir tyrimo priemonę Pirmosios instancijos teismas pateikė klausimus ir paprašė šalių pateikti dokumentus. Šalys per nustatytą terminą atsakė į šiuos klausimus ir į šį prašymą. 2003 m. liepos mėn. ieškovė turėjo galimybę Pirmosios instancijos teismo sekretoriate susipažinti su Komisijos pateikta administracine byla, išskyrus tam tikrus dokumentus, kuriuos Pirmosios instancijos teismas nusprendė nagrinėti konfidencialiai. Ji neprašė suteikti galimybės pateikti pastabų dėl šios bylos medžiagos raštu.

28 2003 m. spalio 13 d. ieškovė pateikė išsamų pareiškimą „Pastabos dėl pranešimo apie bylą". Kaip šio pareiškimo priedą jis pateikė 1997 m. rugsėjo 29 d. Sukčiavimo prevencijos koordinavimo padalinio (UCLAF) parengtą dokumentą su tam tikrais B pareiškimais, kuriuos B 1997 m. rugsėjo mėn. savanoriškai pasirodęs pateikė šio padalinio pareigūnams. Šie pareiškimai ypač yra susiję su B vaidmeniu Žagrenių projekte. Ieškovė patvirtino, kad ji susipažino su šiuo dokumentu Ispanijoje pradėtų baudžiamųjų bylų procesuose, susijusiuose su šios bylos faktinėmis aplinkybėmis. Be to, ji paprašė, kad baudžiamosios bylos parengtinio tyrimo protokolai būtų pridėti prie bylos medžiagos. 2003 m. lapkričio 4 d. ieškovė pateikė pareiškimą, kuriuo ji prašė taikyti kelias proceso organizavimo ir tyrimo priemones.

29 Pirmosios instancijos teismas pateikė šalims papildomų klausimų ir paprašė Komisijos pateikti anksčiau minėtos UCLAF ataskaitos priedus. Šalys atsakė į klausimus per nustatytą laikotarpį. Komisija pateikė prašomus dokumentus, tačiau atsisakė juos išsiųsti ieškovei. Patikrinus jų konfidencialų pobūdį ir panaikinus tam tikrus duomenis, nesusijusius su Žagrenių projektu, šių dokumentų dalis buvo pridėta prie bylos medžiagos ir išsiųsta ieškovei.

30 2004 m. sausio 14 d. Pirmosios instancijos teismo antrojoje kolegijoje įvyko neformalus šalių posėdis. Šalims buvo nustatytas laikotarpis išsakyti nuomones dėl galimybės taikiai susitarti.

31 Pasibaigus neformaliam posėdžiui, tą pačią dieną įvyko teismo posėdis, kuriame išklausytos šalių nuomonės ir jų atsakymai į Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus.

32 Pareiškimais, kurie 2004 m. kovo 26 d. buvo įregistruoti Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje, šalys pareiškė šioje byloje nematančios galimybės taikiai susitarti.

33 Ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo:

— panaikinti ginčijamą sprendimą,

— paprašyti Komisijos, taikant proceso organizavimo priemones, pateikti visus dokumentus, susijusius su administracine procedūra iki ginčijamo sprendimo priėmimo, taip pat visus Komisijos parengtus dokumentus, kurie gali padėti nustatyti faktų tikslumą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

34 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti ieškinį,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

A — *Dėl atsižvelgimo į B pareiškimų ataskaitą ir į šio dokumento priedus*

Šalių argumentai

35 Komisija prieštaravo, kad B pareiškimų ataskaita būtų pridėta prie bylos medžiagos, nes šio dokumento ieškovė negalėjo gauti teisėtai. Ji ginčija pastarosios teiginį, kad jai, kaip nukentėjusiajai, buvo leista dalyvauti baudžiamosios bylos nagrinėjimo procese Ispanijos teismuose ir tvirtina, kad ieškovė galėjo gauti šį dokumentą tik pažeisdama tyrimo slaptumo taisykles. Be to, ji pažymi, kad, jos nuomone, dėl šio dokumento konfidencialumo jis negali būti pridėtas prie bylos medžiagos.

36 Ieškovė tvirtina, kad būdas, kuriuo ji gavo aptariamą dokumentą, nėra neteisėtas. Iš pradžių teigusi, kad dokumentą ji gavo kaip nukentėjusioji baudžiamojoje byloje, ieškovė, atsakydama į Pirmosios instancijos teismo klausimą, nurodė, kad jai dokumentą perdavė A, kuris yra teisiamasis Ispanijoje nagrinėjamoje baudžiamojoje byloje.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

37 Nors gaila, kad ieškovė, pateikusi aptariamą dokumentą, netiksliai nurodė aplinkybes, kuriomis ji šį dokumentą gavo, vien to nepakanka, kad Pirmosios instancijos teismas į šį dokumentą neatsižvelgtų. Iš tikrųjų atsakydama į Pirmosios

instancijos teismo klausimą ieškovė pateikė tinkamą paaiškinimą dėl to, kad ji galėjo gauti šį dokumentą neatlikdama neteisėtų veiksmų, dėl kurių negalėtų juo remtis procese Pirmosios instancijos teisme.

38 Šiuo požiūriu pažymėtina, kad nagrinėjamas dokumentas yra medžiagos, kurią Komisija dėl galimo asmenų, atsakingų už su Žagrenių projektu susijusį sukčiavimą, baudžiamojo persekiojimo perdavė Ispanijos valdžios institucijoms, dalis. Taigi tai, kad apie šį dokumentą baudžiamosios bylos procese buvo pranešta asmenims, įskaitant faktinių bylos aplinkybių metu buvusį ieškovės administratorių A, kurie gali būti apkaltinti, atitinka bendruosius baudžiamojo proceso teisės principus, ir ypač teisę į gynybą. Be to, neatrodo, kad A, savo ruožtu perduodamas aptariamą dokumentą ieškovei, galėjo pažeisti teisės normas, dėl ko Pirmosios instancijos teismas neturėtų į jį, galintį patikslinti faktines šios bylos aplinkybes, atsižvelgti.

39 Taigi nagrinėjant ieškovės ieškinio pagrindus gali būti atsižvelgta į B pareiškimų UCLA pareigūnams ataskaitą ir jos priedus, kuriuos Pirmosios instancijos teismas nusprendė pridėti prie bylos medžiagos.

B — *Dėl esmės*

40 Grįsdama savo ieškinį ieškovė remiasi trimis ieškinio pagrindais. Pirmi du ieškinio pagrindai, kuriuos reikia nagrinėti kartu, yra susiję su, atitinkamai, Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio ir motyvavimo pareigos pažeidimais. Trečias ieškinio pagrindas yra susijęs su teisės į gynybą pažeidimu.

Dėl pirmojo ir antrojo ieškinio pagrindų, susijusių su Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio ir motyvavimo pareigos pažeidimais

Šalių argumentai

41 Pirmaisiais dviem ieškinio pagrindais ieškovė iš esmės tvirtina, pirma, kad ji negali būti laikoma Bendrijos finansinės pagalbos gavėja, nes ji nėra tinkama sprendimo nutraukti pagalbą adresatė, ir, antra, kad ji negavo pirmuosius pagalbos mokėjimus atitinkančių pervedimų, todėl iš jos negalima prašyti grąžinti šių sumų.

42 Ieškovė pripažįsta, kad pagal sprendimą suteikti pagalbą ji yra pagalbos gavėja ir atsakinga už projekto įgyvendinimą. Tačiau ji tvirtina, kad rengiant projektą ji B tik pateikė informaciją apie įmonės teisinius duomenis, šio projekto zoną ir galimą techninį projekto vykdytoją Ispanijoje. Atsakomybė už projekto parengimą ir vėlesnį jo pristatymą kompetentingoms Komisijos tarnyboms teko išimtinai tik B. Šiuo klausimu ieškovė teigia, kad visi jos vardu parengti dokumentai, susiję su Žagrenių projektu, išskyrus A pasirašytą 1993 m. spalio 25 d. faksimilinį pranešimą, kuriuo Komisijai buvo pranešta apie banko rekvizitus, yra netikri, o naudotas rašymo popierius neatitinka jos oficialiai naudojamo popieriaus.

43 Ieškovė kritikuoja Komisijos ir visų pirma pagal Reglamento Nr. 4256/88 8 straipsnį už projekto vadybą atsakingo pareigūno apdairumo stoką po pagalbos suteikimo

Žagrenių projektui ir pažymi keletą aplinkybių, dėl kurių Komisija, prieš atlikdama su pagalba susijusį pervedimą, turėjo jos paprašyti papildomų paaiškinimų.

44 Dėl projekto eigos, priėmus sprendimą suteikti pagalbą, ieškovė nurodo, kad jos administratorius A, gavęs pranešimą apie minėtą sprendimą, manė, kad ieškovė negalėjo tinkamai vykdyti projekto. Apie tai A informavo B ir jo prašė pranešti D, su kuriuo, ieškovės nuomone, B palaikė labai glaudžius santykius.

45 Ieškovė pažymi, kad iš ginčijamo sprendimo matyti, jog ši informacija lygiai taip pat, kaip ir informacija, susijusi su nauja banko sąskaita, į kurią Komisija turi pervesti sumas projektui įgyvendinti, iš tikrųjų buvo perduota Komisijai. Šiuo klausimu ji praneša, kad dokumentai, susiję su gavėjo banko duomenų pakeitimu, buvo pasirašyti A. López Gallardo, kuris nebuvo įgaliotas jai atstovauti.

46 Ieškovė teigia, kad Komisija sutiko su Bendrijos pagalbos gavėjo pakeitimu. Ieškinyje ji tvirtina, jog Komisija netiesiogiai pripažino, kad ji nustojo būti sprendime suteikti pagalbą nustatyto finansavimo gavėja. Savo dublike ji teigia, kad atsakingas už projektą Komisijos pareigūnas D raštu sutiko dėl jos pasitraukimo.

47 Ieškovės nuomone, tai, kad institucija atsakovė, prieš priimdama ginčijamą sprendimą, nesuteikė jai galimybės pateikti savo pastabų, įrodo, kad Komisija jos nebelaikė Bendrijos pagalbos gavėja. Ji mano, kad tai patvirtina aplinkybė, jog tarp

ginčijamo sprendimo priėmimo (1999 m. kovo 4 d.) ir jo pakeitimo (2001 m. balandžio 10 d.) praėjo dveji metai ir joks su projektu arba administracinės procedūros eiga susijęs pranešimas jai nebuvo išsiųstas į jos teisiškai įregistruotą buveinę. Ji mano, kad po to, kai kartą nepavyko apie sprendimą pranešti *Entorn Sucursal*, būtų buvę lengva su ja susisiekti.

48 Ieškovė mano, kad Komisija sąmoningai nepripažino fakto, jog bendrovė *Entorn Sucursal* ir ji pati yra dvi atskiros organizacijos ir kad tarp jų nėra ryšio, nes abiejų įmonių akcininkai, atstovai ir administratoriai nesutampa. Jos nuomone, akivaizdaus jos ir bendrovės *Entorn Sucursal* pavadinimų panašumo nepakanka nustatyti ryšį tarp dviejų bendrovių.

49 Ieškovė tvirtina, kad, priešingai nei teigia Komisija, nei ji pati, nei jos tuometinis administratorius A, nedalyvavo suokalbyje, kuriuo būtų siekiama apgaulės būdu gauti Bendrijos subsidijas. Ieškovės nuomone, šioje byloje nagrinėjamų veiksmų kaltininkai yra Italijos piliečiai E ir B bei pareigūnas D. Ji priekaištauja Komisijai, kad ši nenurodė pastarojo asmens atlikto vaidmens ir neištyrė jo dalyvavimo minėtame tinkle. Ieškovė teigia, kad B, sužinojęs apie ieškovės nenorą įgyvendinti projektą, įsteigė bendrovę su labai panašiu į jos pavadinimu. Jos nuomone, jis negalėjo taip veikti be D sutikimo, kuris, be to, kartu su B ir E galėjo sugalvoti panaudoti šį pavadinimą.

50 Ieškovė pripažino, kad A elgesyje galėjo pasitaikyti klaidų, nes jis galėjo ir turėjo imtis priemonių prieš bendrovės su panašiu į jos pavadinimu įsteigimą. Tačiau ji teigia, kad šis elgesys paaiškinamas tuo, jog šią idėją parėmė už projekto vadybą

atsakingas Komisijos pareigūnas. Ieškovė klausia, ar A turėjo teisę abejoti šio pareigūno kompetencija ir sąžiningumu. Ji mano, kad neteisinga jo elgesiui taikyti griežtesnius reikalavimus nei už projekto vadybą atsakingam Komisijos pareigūnui.

51 Atsižvelgusi į B pareiškimus UCLAF pareigūnams, ieškovė papildo, kad šie pareiškimai nurodo, jog B buvo tikrasis pagalbos gavėjas ir jos lėšas pasisavinęs asmuo. Jos nuomone, B pripažino ne tik savo atsakomybę pasisavinant pagalbą, bet ir jos pačios atsisakymą dalyvauti pasisavinant pinigus.

52 Dėl pagalbos susigrąžinimo ieškovė mano, jog būtina įrodyti, kad ji iš tikrųjų gavo sumas, kurias iš jos reikalaujama grąžinti. Ji pažymi, kad Komisija pripažino, jog ji pervedė pagalbą naujai bendrovei gavėjai, nors pagal sprendimą suteikti pagalbą šios sumos turėjo būti pervestos jai. Ji priekaištauja, kad Komisija nepateikė pateisinimo dėl pervedimo šiai naujai įmonei ir kad ji niekada neprašė pateikti paaiškinimų dėl šio pakeitimo.

53 Ieškovė teigia, kad Komisija ją laikė vienintele atsakinga už pagalbos grąžinimą tik po to, kai nustatė, jog nagrinėjamos sumos neįmanoma susigrąžinti iš bendrovės, kuri realiai gavo pagalbą, t. y. *Entorn Sucursal.*

54 Galiausiai ieškovė teigia, kad Komisija pažeidė EB 253 straipsnyje nustatytą pareigą motyvuoti teigdama, jog ginčijamas sprendimas aiškiai ir nuosekliai nenurodo motyvų, pateisinančių, kodėl ji laikoma tikrąja pagalbos adresate, ir aiškiai bei nuosekliai neįrodo, kad ji iš tikrųjų gavo iš jos reikalaujamas grąžinti sumas.

55 Komisija papildomai nurodo, kad šiuo atveju ginčijamas sprendimas yra vienas iš sprendimų, kuriais panaikinama EŽŪOGF Orientavimo skyriaus suteikta pagalba ir kuriuos ji priėmė dėl nustatytų rimtų pažeidimų, padarytų įgyvendinant nagrinėjamus projektus. Komisijos nuomone, šie projektai yra susiję, nes kiekvieną kartą vienaip ar kitaip tos pačios bendrovės ir tie patys fiziniai asmenys, regis, buvo susiję su nagrinėjamais projektais. Komisija visų pirma nurodo, kad A ir C dalyvavo keliuose kituose projektuose, kuriems Bendrijos pagalba buvo nutraukta.

56 Komisija mano, kad ginčijamas sprendimas teisingai buvo adresuotas ieškovei, kuri buvo ir sprendimo suteikti pagalbą adresatė.

57 Komisija tvirtina, kad ji tik buvo informuota apie gavėjos adreso ir banko sąskaitos numerio pasikeitimą, tačiau jai niekada nebuvo pranešta, jog pasikeitė pagalbos gavėja, o jos sutikimo dėl šio pasikeitimo niekada nebuvo prašyta. Ji pažymi, kad A ne tik neinformavo Komisijos tarnybų apie tai, kad ieškovė atsisakė suteiktos pagalbos, bet ir liko glaudžiai susijęs su Žagrenių projektu per visą jo įgyvendinimo laikotarpį. Komisija mano, kad atsižvelgiant į nuolatinius ieškovės administratoriaus A ir B, susijusio su bendrove *Entorn Sucursal*, kontaktus bei A dalyvavimą Žagrenių projekte, galima konstatuoti visuotinai žinomą ryšį tarp ieškovės ir bendrovės *Entorn Sucursal*.

58 Dėl ieškovės priekaištų, kad suteikus pagalbą Komisijos tarnybos nereagavo su būtinu apdairumu ir atsargumu, Komisija teigia, jog ši informacija niekaip nekeičia

ieškovės atsakomybės dėl Bendrijos lėšų, kurios jai buvo suteiktos dėl Žagrenių projekto įgyvendinimo, panaudojimo.

59 Komisija mano, kad ginčijamo sprendimo motyvavimas leidžia ieškovei pakankamai išsamiai susipažinti su priimtos priemonės pagrindais. Jos nuomone, ieškovė negalėjo reikalauti, kad Komisija savo sprendime pateisintų ir įrodytų, kad ieškovė iš tikrųjų yra bendrovė, kuri gavo Komisijos tarnybų atliktus mokėjimus.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

60 Visų pirma reikia išnagrinėti, ar Komisijos sprendimo nutraukti pagal Reglamento Nr. 4253/88, su pakeitimais, 24 straipsnio 2 dalį skirtos pagalbos teikimą ieškovei adresatas yra tinkamas. Antra, reikia patikrinti, ar Komisija turėjo teisę pagal Reglamento Nr. 4253/88, su pakeitimais, 24 straipsnio 3 dalį reikalauti iš ieškovės grąžinti pervestą Bendrijos pagalbą.

— Dėl pagalbos nutraukimo

61 Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnis tiesiogiai nenurodo, kam turi būti adresuotas sprendimas panaikinti Bendrijos pagalbą. Tai paaiškinama struktūrinių fondų panaudojimo tvarkos sistema, nustatyta Reglamente Nr. 2052/88, su pakeitimais, kurio įgyvendinimo nuostatos nustatytos Reglamente Nr. 4253/88, su pakeitimais. Iš Reglamento Nr. 2052/88, su pakeitimais, 4 straipsnio 1 dalies ir 5 straipsnio 2 dalies nuostatų matyti, kad Bendrijos veikla papildo arba remia atitinkamą šalių veiklą ir kad tik išimtiniais atvejais pagalba teikiama Komisijai tiesiogiai finansuojant

bandomuosius ir parodomuosius projektus. Vadovaujantis šia tvarka pagal Reglamentą Nr. 4253/88, su pakeitimais, priimti sprendimai adresuojami, nelygu atvejis, valstybėms narėms arba kompetentingoms valdžios institucijoms, arba kitiems jų paskirtiems organams, arba Komisijos tiesioginio finansavimo atveju – atskiriems Bendrijos pagalbos gavėjams. Darytina išvada, kad tuo atveju, kai Komisija tiesiogiai finansuoja veiksmus pagal Reglamento Nr. 4256/88 8 straipsnį, sprendimas panaikinti turi būti adresuotas Bendrijos pagalbos gavėjui.

62 Reikia patikrinti, ar ieškovė gali būti laikoma Žagrenių projektui skirtos pagalbos gavėja.

63 Šiuo klausimu visų pirma pažymėtina, kad pagalbos prašymas buvo pateiktas ieškovės vardu. Nors pavadinimas „Entorn SL", naudojamas prašyme ir su juo susijusiame susirašinėjime, nėra pilnas ieškovės pavadinimas (*Entorn, Societat Limitada Enginyeria i Serveis*), tai yra šio pavadinimo santrumpa, kuri natūraliai teisingai suvokiama ir kurios naudojimas kartu su ieškovės adresu gali būti suprastas tik taip, jog prašymas pateiktas ieškovės vardu. Tačiau nei 1993 m. liepos 12 d. rašte, kuriuo reiškiamas suinteresuotumas pateikti pagalbos prašymą, nei ant 1993 m. rugsėjo 14 ir 22 d. raštų, atsiųstų kartu su abiem pagalbos prašymų versijomis, nėra ieškovės administratoriaus parašų. Be to, ieškovė tvirtina, kad naudojamas rašymo popierius nėra jos įprastai naudojamas popierius.

64 Savo 1997 m. rugsėjo mėn. UCLAF pareigūnams padarytuose pareiškimuose B pripažino pasirašęs 1993 m. rugsėjo 14 d. raštą. Be to, jis pripažino naudojęs A. López Gargallo parašą, kuris yra ant 1993 m. liepos 12 d. ir rugsėjo 22 d. raštų.

65 Savo Pirmosios instancijos teismui skirtame prašyme šioje byloje taikyti laikinąsias apsaugos priemones ieškovė teigė, kad jos administratorius sutiko su tuo, jog ieškovė pateiktų Žagrenių projektą Komisijai, tačiau tiesioginius ryšius su Komisija turėjo palaikyti B. Be to, 1993 m. spalio 25 d. faksimiliniu pranešimu, kurio autentiškumo ieškovė neginčijo, jos administratorius pranešė Komisijai ieškovės banko rekvizitus su nuoroda „Mūsų pasiūlymo 93.ES.06.030 papildymas" (*como complemento a nuestra propuesta* 93.ES.06.030). Šis dokumentas, nurodantis numerį, kuriuo Komisija nagrinėjo Žagrenių projekto pagalbos prašymą, ne tik įrodo, kad ieškovės administratorius žinojo, jog šis pagalbos prašymas buvo pateiktas bendrovės vardu, tačiau taip pat, kad jis bendrovės vardu prisiėmė atsakomybę dėl šio pagalbos prašymo. Taigi šis dokumentas įrodo, kad ieškovės administratorius patvirtino 2003 m. liepos 12 d. ir 2003 m. rugsėjo 14 ir 22 d. raštuose ieškovės vardu padarytus pareiškimus.

66 Iš to darytina išvada, kad pagalbos prašymas yra priskirtinas ieškovei. Šiuo požiūriu nesvarbu, ar tris anksčiau nurodytus raštus pasirašė B, kaip tai matyti iš jo UCLA pareigūnams padarytų pareiškimų, ar nenustatyti asmenys.

67 1993 m. lapkričio 26 d. priimtas sprendimas suteikti pagalbą su 1993 m. lapkričio 29 d. pranešimo lydinčiuoju raštu išsiųstas *Entorn SL* adresu, kuriuo tuo metu Barselonoje buvo įsisteigusi ieškovė. Jis nurodo, kad „už veiksmų įgyvendinimą atsako bendrovė *Entorn SL* ir kad šio sprendimo adresatė yra bendrovė *Entorn SL* (gavėja)". Rašytinės proceso dalies metu ir teismo posėdyje ieškovė neginčijo, kad ji iš tikrųjų žinojo apie šį sprendimą, kurį ji, be to, pridėjo prie savo ieškinio. Tik 2004 m. kovo 4 d. pareiškime, kuriame išsakė nuomonę dėl galimo taikaus susitarimo, ieškovė nurodė, kad nebuvo jokių įrodymų dėl šio sprendimo išsiuntimo registruotu laišku ir kad jos archyvuose nebuvo nustatytas šio sprendimo gavimo

faktas. Šie tvirtinimai yra ne tik pavėluoti, bet ir prieštarauja ieškovės pareiškimuose nurodytiems faktams. Iš tikrųjų savo ieškinio dalyje „Faktinė informacija, susijusi su vėlesniu projekto įgyvendinimu" ieškovė 25 punkte nurodo, kad A buvo „informuotas apie 1993 m. lapkričio 29 d. Komisijos sprendimo turinį ir jo reikšmę", o dubliko 12 punkte ji nurodo, kad A gavo „pranešimą apie 1993 m. lapkričio mėn. sprendimą, kuriuo ieškovei buvo suteikta Bendrijos pagalba".

68 Tai, kad sprendime suteikti pagalbą nenurodomas visas ieškovės pavadinimas, nekliudo jos laikyti šio sprendimo adresate. Iš tikrųjų sprendime suteikti pagalbą esantis pavadinimas atitinka pavadinimą, kuris buvo nurodomas ant Komisijai siųstų raštų prieš pagalbos suteikimą ir patvirtintas ieškovės administratoriaus.

69 Šiomis sąlygomis konstatuotina, kad ieškovė buvo 1993 m. lapkričio 26 d. Sprendimo suteikti pagalbą adresatė ir Bendrijos pagalbos gavėja.

70 Dėl ieškovės teiginio, pagal kurį ji prarado gavėjos statusą, nes atsisakė pagalbos, konstatuotina, kad šiuo klausimu nebuvo pateikta jokių šių teiginių įrodymų. Šiuo klausimu teiginys ieškinyje, pagal kurį jo administratorius paprašė B informuoti atsakingus Komisijos pareigūnus apie ieškovės atsisakymą įgyvendinti projektą, net laikant šį teiginį tiksliu, nėra pakankamas įrodyti, kad ieškovė teisėtai atsisakė pagalbos. Iš tikrųjų byloje nėra medžiagos, patvirtinančios, kad B iš tikrųjų

informavo Komisiją apie ieškovės ketinimą atsisakyti projekto. Taigi tai, kad Bendrijos pagalbos gavėja remiasi ne savo jėgomis, o trečiojo asmens paslaugomis, negali panaikinti jos lojalumo bei informavimo pareigų Komisijos atžvilgiu. Taigi galimas B pažeidimas, padarytas įgyvendinant ieškovės administratoriaus nurodymus, yra priskirtinas pastarajai.

71 Taip pat ieškovės teiginiai, kad Komisija sutiko su jos atsisakymu, nėra paremti jokia bylos medžiaga. Iš to, kad Komisija atsižvelgė į jai pateiktus naujus banko rekvizitus, negalima daryti išvados, kad ši institucija sutiko su pagalbos gavėjos pasikeitimu, nes 1993 m. lapkričio 30 d. ir 1995 m. liepos 14 d. jai išsiųstuose pranešimuose nėra jokios nuorodos dėl įmonės gavėjos pasikeitimo. Reikia papildyti, kad neįtikėtina, jog Komisija sutiktų su tokiu svarbiu projekto pasikeitimu, kaip gavėjos, atsakingos už projekto vykdymą, atsisakymas arba jos pakeitimas kita įmone, ir nepateiktų apie tai rašytinio patvirtinimo ieškovei. Šiomis aplinkybėmis Pirmosios instancijos teismas pažymi, kad ieškovė ieškinyje teigia, jog Komisija netiesiogiai sutiko su gavėjos pasikeitimu, nors ji savo atsiliepime į ieškinį nurodo, kad atsakingas pareigūnas turėjo savo sutikimą su tuo patvirtinti „raštu". Šis prieštaravimas gali sukelti abejonių dėl ieškovės kaltinimų, susijusių su šiais faktais, pagrįstumo.

72 Šiomis aplinkybėmis nėra jokių duomenų, leidžiančių daryti išvadą, kad ieškovė, suteikus Bendrijos pagalbą, prarado turėtą pagalbos gavėjos statusą.

73 Be to, ieškovė teigia, kad ginčijamas sprendimas neturėjo būti jai adresuotas, nes atsakomybė už nustatytus pažeidimus tenka visų pirma kitiems asmenims, ypač B ir E bei Komisijos pareigūnui D.

74 Šiuo klausimu konstatuotina, kad ieškovės administratorius A, kurio ieškovės vardu įvykdyti veiksmai yra priskirtini pastarajam, rimtai pažeidė informavimo ir lojalumo pareigas, tenkančias finansinės pagalbos prašytojams ir jos gavėjams.

75 Pirma, ieškovės administratorius sutiko su tuo, kad B ieškovės vardu pateiktų pagalbos prašymą. Jis vėliau patvirtino, be kita ko, asmens pareiškimus, padarytus ieškovės vardu pateikiant pagalbos prašymą ir patvirtintus A. López Gargallo parašu. Taip jis Komisijos tarnyboms sudarė įspūdį, kad šį parašą naudojantis asmuo buvo įgaliotas atstovauti ieškovei.

76 Antra, A neužtikrino, kad Komisija būtų tinkamai informuota apie tai, jog ieškovė atsisako Žagrenių projekto. Taip jis sudarė įspūdį, kad ieškovė įgyvendina projektą.

77 Trečia, A buvo informuotas apie bendrovės *Entorn Sucursal* įsteigimą, tačiau jis tam niekaip neprieštaravo, nors negalėjo nežinoti apie kylantį didelį pavojų, kad Komisijos tarnybos supainios abi šias bendroves.

78 Ketvirta, A žinojo, kad Žagrenių projektą vykdė *Entorn Sucursal*, nes jis šiame projekte dirbo patarėju. Dirbdamas patarėju jis negalėjo nežinoti, kad įgyvendinto projekto išlaidos buvo gerokai mažesnės nei suteikta Bendrijos pagalbos suma. Taigi A toleravo tai, kad projektą, kuriam įgyvendinti ieškovei buvo skirta pagalba, vykdė kita bendrovė, kurios pavadinimas beveik sutapo su ieškovės pavadinimu, esant aplinkybėms, kai buvo galima rimtai įtarti pažeidimus, ir neužsitikrinęs, kad Komisija būtų tinkamai informuota apie šiuos faktus.

79 Vienintelis tinkamas paaiškinimas yra tas, kad A sąmoningai dalyvavo atliekant veiksmus, kuriais siekta panaudoti ieškovei suteiktos Bendrijos pagalbos sumas kitais nei joje numatytais tikslais. Taigi A padarė rimtus ieškovei priskiriamus pažeidimus, kuriais pateisinamas pagalbos nutraukimas.

80 Tai, kad darant šiuos pažeidimus dalyvavo kiti asmenys, negali atleisti ieškovės – pagalbos gavėjos – nuo atsakomybės, tenkančios dėl jos vardu administratoriaus atliktų veiksmų.

81 Kalbant apie ieškovės pareiškimus, susijusius su Komisijos pareigūno vaidmeniu anksčiau nurodytuose veiksmuose, pažymėtina, kad net įrodytas pareigūno arba institucijos tarnautojo dalyvavimas darant nagrinėjamus tariamai nustatytus pažeidimus negali sukliudyti nutraukti pagalbą.

82 Iš tikrųjų tai, kad pareigūnas neįvykdė įsipareigojimų, nesvarbu, ar dėl aplaidumo, ar dėl sąmoningai neteisėto elgesio, pagalbos gavėjos neapsaugo nuo padarinių, kurie atsiranda dėl jos pačios pareigų nevykdymo.

83 Šiomis aplinkybėmis teiginys, kad B UCLAF pareigūnams padaryti pareiškimai įrodo tai, jog ieškovė atsisakė dalyvauti veiksmuose, kuriais siekiama neteisėtai gauti Žagrenių projektui skirtą subsidiją, atmestinas, nes vėliau B įsteigė naują įmonę labai panašiu pavadinimu. Iš tikrųjų B pareiškė, kad jis ketino įsigyti ieškovę, tačiau, kai tai

pasirodė neįmanoma, jis įsteigė *Entorn Trading* (Dublinas), kad galėtų ją įsigyti per šią atstovybę. Priešingai, jis nemini nei priežasties, dėl kurios nebuvo įmanoma įsigyti ieškovės įmonės, nei jo galimo atsisakymo dalyvauti jos veiksmuose.

84 Pagaliau, kalbant apie tariamą motyvavimo pareigos pažeidimą, pakanka pažymėti, kad Komisija ginčijamajame sprendime aiškiai nurodė, jog sprendimas, kuriuo suteikiama pagalba, buvo adresuotas ieškovei ir jog nebuvo duotas joks leidimas pakeisti gavėją. Taigi ginčijamas sprendimas, kiek tai susiję su ieškovės – pagalbos gavėjos – statusu, yra pakankamai motyvuotas.

85 Darytina išvada, kad sprendimas panaikinti pagalbą buvo teisingai adresuotas ieškovei.

86 Iš to, kas anksčiau išdėstyta, matyti, kad pirmieji du ieškinio pagrindai, kiek tai susiję su ginčijamo sprendimo 1 straipsniu nutraukta pagalba, nėra pagrįsti.

— Dėl sumų, pervestų pagal pirmąsias dvi Bendrijos pagalbos dalis, grąžinimo

87 Pakeisto Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad „bet kokia neteisėtai gauta suma turi būti išieškota ir grąžinta Komisijai".

88 Šioje nuostatoje nepatikslinama, kam tenka pareiga Komisijai sugrąžinti nepagrįstai pervestas sumas. Tačiau iš Reglamento Nr. 2052/88, su pakeitimais, ir iš Reglamento Nr. 4253/88, su pakeitimais, bendros struktūros, nurodytos šio sprendimo 61 punkte, matyti, kad Komisijos tiesioginio finansavimo atveju ši pareiga tenka pagalbos gavėjui. Tai patvirtina sprendimo suteikti pagalbą 2 priedo finansinių sąlygų 10 punktas, pagal kurį gavėjas turi teisę pateikti savo komentarus prieš įgyvendindamas galimus prašymus grąžinti.

89 Siekiant iš gavėjo reikalauti sugrąžinti pervestas sumas, pirma, būtina tinkamai priimti sprendimą dėl pagalbos sumažinimo, atidėjimo arba nutraukimo. Taigi išskyrus reikalavimus, susijusius su ieškovės procesinių teisių pažeidimais, pateiktus kartu su trečiuoju ieškinio pagrindu, iš to, kas pasakyta, matyti, kad pagalbos nutraukimo sąlygos šioje byloje buvo patenkintos.

90 Kita vertus, veiksmažodis „grąžinti" iš esmės reiškia, kad pareiga grąžinti yra susijusi tik su sumomis, kurias gavėjas iš tikrųjų gavo. Šį aiškinimą patvirtina tai, kad kai kuriose Reglamento Nr. 4253/88, su pakeitimais, 24 straipsnio 3 dalies kalbinėse versijose vartojama sąvoka „neteisėtai gauta suma" arba lygiavertės sąvokos (ypač žr. ispanų, prancūzų, italų ir olandų kalbų versijas). Šiuo požiūriu prie Komisijos tiesiogiai gavėjai pervestų sumų reikia pridėti sumas, kurias ji pervedė tretiesiems asmenims pagal gavėjos nurodymą. Iš tikrųjų šiuo atveju Komisija, būdama pervestos sumos mokėtoja, tik vykdo gavėjos nurodymus, susijusius su mokėjimo būdais.

91 Priešingai, pagalbos gavėja negali būti laikoma įpareigota Komisijai grąžinti sumas, kurias ši be gavėjos nurodymo arba nurodymo, kuris galėtų būti pastarajai priskirtas, pervedė tretiesiems asmenims.

92 Todėl būtina patikrinti, ar pirmos dvi pagalbos dalys buvo pervestos ieškovei, arba ar šie pervedimai buvo įvykdyti pagal jos nurodymą.

93 Šiuo požiūriu ginčijamame sprendime yra prieštaringų teiginių. Viena vertus, jame nurodyta, „kad gavėja iki šiol pagal šią Bendrijos pagalbą gavo bendrą 725 094 ekiu sumą", kita vertus, jame pažymėta, kad filialas *Entorn Trading* buvo įsteigtas Sevilijoje, kad „būtent pastarajai bendrovei Komisija pagal projektą pervedė visus mokėjimus ir kad apie šį procesą buvo pranešta Komisijai kaip apie paprastą gavėjos adreso pasikeitimą, nors iš tikrųjų be Komisijos sutikimo pasikeitė projekto pagalbos gavėja".

94 Iš bylos medžiagos matyti, kad pirma pagalbos dalis buvo pervesta į Madride esančiame *Banca nazionale del lavoro* atidarytą sąskaitą. Pagal 1995 m. liepos 19 d. padarytą pinigų srautų šioje sąskaitoje judėjimo išrašą, kuris taip pat yra tarp B UCLAF padarytų pareiškimų priedų, pirma pagalbos dalis buvo pervesta į šią sąskaitą 1994 m. sausio 20 dieną. Šiame išraše nurodytas sąskaitos savininkas yra *„Entorn Lda – en constitución"*. Tos pačios sąskaitos 1995 m. birželio 15 d. išraše kaip savininkė nurodoma *Entorn Trading Ltd.* Taigi atrodo, kad viena iš sąskaitos savininkių yra viena iš B įsteigtų įmonių, nurodytų šio sprendimo 10 ir 11 punktuose, t. y. *Entorn Trading Ltd,* nors pavadinimas *Entorn Lda – en constitución* tiksliai neatitinka nei ieškovės, nei C Ispanijoje įsteigto filialo pavadinimų. Bet kuriuo atveju iš šių dokumentų matyti, kad sąskaitos savininkė nebuvo ieškovė *Entorn, Societat Limitada Enginyeria i Serveis.*

95 Darytina išvada, kad ieškovė negavo pirmosios pagalbos dalies.

96 Dėl antrosios pagalbos dalies iš bylos medžiagos matyti, kad ji buvo pervesta į Madride esančiame *Caixa* banke atidarytą *Entorn Trading Ltd (Entorn SL)* sąskaitą. Taigi ieškovė negavo ir antrosios pagalbos dalies.

97 Dėl klausimo, ar šie pervedimai buvo įvykdyti pagal ieškovės nurodymą, kad juos galima būtų prilyginti jos gautiems pervedimams, primintina, kad sąskaitos, į kurią pirma pagalbos dalis buvo pervesta, numeris Komisijai nurodytas šio sprendimo 16 punkte minėtame 1993 m. lapkričio 30 d. rašte. Pagal B UCLAF pareigūnams padarytus pareiškimus šis pripažino, kad tą raštą pasirašė jis.

98 Apie banko sąskaitą, į kurią buvo pervesta antroji suma, Komisijai buvo pranešta 1995 m. liepos 14 d. išsiųstu faksimiliniu pranešimu, naudojant Sevilijoje esančios *MB Consultores y Auditores, SL* įmonės blanką, t. y. įmonės, kurioje buvo *Entorn Sucursal* buveinė. Šioje byloje nėra jokios nuorodos apie asmenį, kuris išsiuntė šį faksimilinį pranešimą.

99 79 punkte buvo konstatuota, kad A elgesys laikytinas tyčiniais veiksmais, kuriais buvo siekiama apgaulės būdu Žagrenių projektui skirtus pervedimus panaudoti ne pagal jų paskirtį.

100 Pranešimų siuntimas, kuriais dėl pagalbos dalių pervedimo Komisijai nurodomi kiti, ne ieškovės, banko sąskaitų numeriai, taip sudarant įspūdį, kad kalbama apie ieškovės banko sąskaitas, yra esminis šių veiksmų elementas. Darytina išvada, kad A sutiko su šių pranešimų, kurių turinys todėl gali jam būti priskirtas, siuntimu.

101 Taigi A, būdamas pirmininku ir įgaliotuoju patarėju, buvo įgaliotas savo veiksmais arba bendrovės vardu duotu sutikimu sukurti pareigas ieškovei.

102 1993 m. lapkričio 30 d. raštas buvo parengtas ieškovės vardu ir pasirašytas A. López Gargallo vardu – parašu, kuris pagal jos UCLAF pateiktus pareiškimus buvo naudojamas 1993 m. liepos 12 d. ir rugsėjo 22 d. raštuose (žr. šio sprendimo 64 punktą). Kadangi Komisijai A veiksmais buvo sudarytas įspūdis, kad šiuo parašu ieškovė įsipareigoja (žr. šio sprendimo 75 punktą), turi būti laikoma, kad šis raštas buvo išsiųstas su jos sutikimu. Darytina išvada, kad jis priskirtinas ieškovei, nepriklausomai nuo asmens, kuris jį pasirašė, tapatybės. Todėl pirmosios pagalbos dalies pervedimas gali būti laikomas įvykdytu pagal ieškovės prašymą. Taigi jis gali būti prilygintas pervedimui, kurį gavo pati ieškovė.

103 1995 m. liepos 14 d. faksimilinis pranešimas, kuriuo Komisijai buvo pranešta apie naujus banko rekvizitus antrajai pagalbos daliai pervesti, buvo parengtas naudojant blanką, kuriame nurodytas Sevilijoje esančios įmonės *MB Consultores y Auditores SL* pavadinimas ir adresas. Blanko skiltyje „siuntėjas" (*remite*) atspausdinta *Entorn Trading, SL*. Ši nuoroda nėra tapati iki tol naudotajai Komisijai adresuotuose raštuose, susijusiuose su Žagrenių projektu, (t. y. *Entorn SL*), tačiau vis dėlto ji panaši.

104 Taigi šio sprendimo 17 punkte nurodytu 1994 m. kovo 29 d. raštu Komisijai buvo nurodyta, kad *Entorn SL* Žagrenių projektui įsteigė biurą Sevilijoje, kurio adresas sutampa su įmonės *MB Consultores y Auditores SL* adresu. Ant šio rašto yra atspausdintas A parašas ir ranka darytas neįskaitomas parašas, kuris pagal B pareiškimus UCLAF pareigūnams yra jo. Šiuo raštu buvo sudarytas įspūdis, kad, pirma, šiuo adresu Sevilijoje ieškovei galėjo būti siunčiami su Žagrenių projektu

susiję raštai, ir, antra, kad raštus, susijusius su nurodytu projektu, iš šio adreso siuntė ieškovė. Jis visiškai suderintas su sukčiavimu šioje byloje. Todėl 1994 m. kovo 29 d. raštas buvo išsiųstas su A sutikimu, ir kadangi jis buvo išsiųstas ieškovės vardu, yra priskirtinas pastarajai, nesvarbu, kas iš tikrųjų jį pasirašė.

105 Atsižvelgiant į šiuo raštu sudarytą įspūdį *Entorn Trading*, 1995 m. liepos 14 d. išsiųstas faksimilinis pranešimas iš adreso Sevilijoje, kuris irgi yra sudėtinė veiksmų, kuriuose A sąmoningai dalyvavo, dalis, taip pat priskirtinas ieškovei.

106 Darytina išvada, kad antrosios pagalbos dalies pervedimas į banko sąskaitą, apie kurią Komisijai buvo pranešta šiuo faksimiliniu pranešimu, turi būti laikomas įvykdytu pagal ieškovės nurodymą ir kad jį reikia prilyginti pačios ieškovės gautam pervedimui.

107 Taigi ieškinio pagrindas, grindžiamas Reglamento Nr. 4253/88, su daliniais pakeitimais, 24 straipsnio pažeidimu, nėra pagrįstas.

108 Dėl tariamo motyvavimo pareigos pažeidimo iš ginčijamo sprendimo aiškiai matyti, kad Komisija manė, jog ieškovė, kaip pagalbos gavėja, buvo įpareigota grąžinti abi pervestos pagalbos dalis, nes joks gavėjos pakeitimas nebuvo patvirtintas. Šio motyvavimo pakako, kad ieškovė galėtų sužinoti ginčijamo sprendimo motyvus ir Pirmosios instancijos teismas – vykdyti priežiūrą. Vadinasi, ieškinio pagrindas, grindžiamas pareigos motyvuoti abiejų pagalbos dalių grąžinimą, atmestinas.

Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su teisių į gynybą pažeidimu

Šalių argumentai

109 Ieškovė priekaištauja Komisijai dėl to, kad ji nesuteikė jai galimybės raštu pateikti savo pastabų po *Entorn Sucursal* buveinėje Sevilijoje atliktų patikrinimų. Ji pripažįsta, kad jos administratorius A atliekant patikrinimus ten buvo. Tačiau ji tvirtina, kad šis neturėjo galimybės pateikti pareiškimą.

110 Ieškovė pareiškia, kad ji nesupranta, kodėl Komisija, susipažinusi su C raštu pateiktais teiginiais, nurodytais dubliko priedo 18 punkte, nesusisiekė su jos atstovais. Ji mano, kad tai rimtai pažeidžia teisę į gynybą.

111 Komisija teigia, kad šioje byloje ji nepažeidė ieškovės teisės į gynybą. Ji mano, kad išsiųsdama 1998 m. balandžio 3 d. raštą, kuriame aiškiai nurodė reikalavimus ieškovei ir nustatė jai protingą laikotarpį pateikti savo pastabas, ji suteikė galimybę pateikti savo pastabas dėl pagalbos nutraukimo.

112 Komisijos nuomone, ieškovė, siekdama pagrįsti teiginį, kad iš jos buvo atimta teisė pateikti savo pastabas, negali remtis tuo, kad šis raštas buvo išsiųstas adresu Sevilijoje. Ji mano, kad jos tarnybos pagrįstai galėjo panaudoti adresą Sevilijoje ne tik dėl to, kad tai buvo paskutinis ieškovės adresas, apie kurį jai buvo pranešta, tačiau ir dėl to, kad iš šio adreso buvo valdomas Žagrenių projektas, ten buvo įvykdyta minėto projekto kontrolė ir Komisijos tikrintojai sutiko A.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

113 Pagarba teisei į gynybą bet kokioje procedūroje, kuri buvo pradėta prieš asmenį ir gali pasibaigti jo nenaudai priimtu aktu, yra pagrindinis Bendrijos teisės principas, kuris turi būti užtikrintas net ir nesant procedūrą reglamentuojančių teisės aktų. Pagal šį principą sprendimų, galinčių turėti reikšmingą poveikį jų adresatų interesams, adresatai turi turėti galimybę veiksmingai pateikti savo nuomonę (1996 m. spalio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Lisrestal ir kt.*, C-32/95 P, Rink. p. I-5373, 21 punktas ir 2002 m. rugsėjo 26 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Sgaravatti Mediterranea prieš Komisiją*, T-199/99, Rink. p. II-3731, 55 punktas).

114 Nors Reglamento Nr. 4253/88, su daliniais pakeitimais, 24 straipsnyje nėra aiškių nuostatų, reglamentuojančių pagalbos, kurią numatoma nutraukti, gavėjo teisę į gynybą, su šiomis teisėmis susiję patikslinimai nustatyti sprendimo suteikti pagalbą 2 priedo, susijusio su finansinėmis sąlygomis, 10 punkte. Remiantis šiuo tekstu pagalbos gavėjas turi galimybę pateikti savo pastabas per Komisijos nustatytą terminą prieš šiai sustabdant, sumažinant ar nutraukiant pagalbą arba susigrąžinant neteisėtai gautą sumą.

115 Šioje byloje 1998 m. balandžio 3 d. raštas, kuriuo siekiama užtikrinti pagalbos gavėjo teisę būti išklausytam pagal finansinių sąlygų 10 punktą, buvo adresuotas ne ieškovei, kurios buveinė visą atitinkamą laikotarpį buvo Barselonoje, bet *Entorn (Sumac)* adresu Sevilijoje *MB Consultores y Auditores*, kurį naudojo *Entorn Sucursal*.

116 Tačiau šio sprendimo 17 ir 104 punktuose nurodytu 1994 m. kovo 29 d. raštu Komisija buvo sąmoningai suklaidinta ir todėl manė, kad adresas Sevilijoje buvo ieškovės dėl Žagrenių projekto įsteigto biuro adresas. Šio sprendimo 104 punkte konstatuota, kad šis raštas priskirtinas ieškovei.

117 Taigi Komisija, siųsdama ieškovei visus su Žagrenių projektu susijusius raštus, įskaitant jai adresuotą 1998 m. balandžio 3 d. raštą, kuriuo siekta suteikti jai galimybę pateikti pastabas dėl pažeidimų, dėl kurių jai buvo priekaištaujama, galėjo teisėtai naudoti šį adresą.

118 Žinoma, gali stebinti, kad Komisija naudojo šį adresą tuomet, kai, prieš išsiųsdama 1998 m. balandžio 3 d. raštą, ji turėjo UCLAF parengtą patikrinimų ataskaitą, iš kurios matyti, kad adresas Sevilijoje yra įmonės *Entorn Sucursal*, kad pastarosios buveinė 1996 m. vasario mėn. buvo perkelta į Tenerifę ir kad egzistavo dvi skirtingos įmonės, kurių pavadinimai buvo labai panašūs.

119 Tačiau ieškovė, norėdama teigti, kad jai nebuvo sudaryta tinkama galimybė pateikti savo pastabas, negali remtis šiuo faktu.

120 Iš tikrųjų ieškovė pati pripažino, kad jos administratorius A žinojo apie 1998 m. balandžio 3 d. raštą. Ji teigia, kad, raštą buvo išsiuntus adresu Sevilijoje, jis padarė išvadą, kad Komisija nelaikė jo atsakingu už nustatytus pažeidimus. Tačiau A negalėjo nežinoti, kad šis raštas buvo išsiųstas adresu Sevilijoje, nes atsirado painiava dėl tikslaus ieškovės adreso, kuri kilo ir sąmoningai buvo palaikoma Žagrenių projekte dalyvaujančių asmenų dėl su šiuo projektu susijusio sukčiavimo. Be to, jis žinojo, kad ieškovei buvo suteikta pagalba ir kad jis pats neužtikrino, jog Komisija būtų informuota apie jos tariamą atsisakymą. Šiomis sąlygomis jam turėjo būti akivaizdu, kad ieškovė nebuvo suinteresuota sužinoti 1998 m. balandžio 3 d. rašto turinio ir pateikti savo pastabas dėl padarytų pažeidimų. Taigi ieškovė, jei būtų to norėjusi, galėjo pateikti savo pastabas dėl šio rašto.

121 Reikia papildyti, kad šalis negali remtis savo pačios nesąžiningu elgesiu (žr. analogiškai 1973 m. vasario 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Italiją*, 39/72, Rink. p. 101, 10 punktą ir generalinio advokato Mischo išvados, pateiktos dėl 2001 m. rugsėjo 20 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Courage ir Crehan*, C-453/99, Rink. p. I-6297, I-6300, 39 punktą). Be to, šalis, siekdama panaikinti savo pačios atsakomybę už šio asmens įvykdytus veiksmus, negali remtis asmens, įgalioto veikti jos vardu, neteisėtu elgesiu. Todėl ieškovė negali remtis Komisijos klaida, prie kurios atsiradimo sąmoningai prisidėjo jos pačios administratorius.

122 Darytina išvada, kad 1998 m. balandžio 3 d. rašto, išsiųsto adresu Sevilijoje, pakanka, kad būtų apsaugota ieškovės teisė į gynybą.

123 Todėl trečias ieškovės ieškinio pagrindas, susijęs su jos teisės į gynybą pažeidimu, nėra pagrįstas.

C — *Dėl ieškovės pateiktų prašymų taikyti proceso organizavimo ir tyrimo priemones*

Šalių argumentai

124 Ieškinyje ir dublike ieškovė paprašė, kad Pirmosios instancijos teismas nurodytų Komisijai pateikti „visus dokumentus, susijusius su susijusius su administracine procedūra iki ginčijamo sprendimo priėmimo".

125 Savo 2003 m. spalio 13 d. pastabose dėl pranešimo apie bylą ieškovė paprašė, jog Pirmosios instancijos teismas „sutiktų, kad baudžiamosios bylos parengtinio tyrimo protokolai būtų pridėti prie bylos medžiagos, (manydama), kad jų turinys (gali būti) svarbus tiesai nustatyti".

126 Vėliau 2003 m. lapkričio 4 d. pateiktame pareiškime ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo, pirma, nurodyti Komisijai pateikti visą su Žagrenių byla susijusią informaciją, tiek iki, tiek po subsidijos suteikimo, prie šios bylos medžiagos pridėti visus jos turimus ir su šia byla susijusius konfidencialius ar nekonfidencialius dokumentus, ir, antra, kad Pirmosios instancijos teismas apklaustų kaip liudytojus „Komisijos pareigūnus, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai galėjo dalyvauti administracinėse procedūrose iki ir po sprendimo suteikti Žagrenių projektui subsidiją, taip pat tuos, kurie atliko Komisijos kompetetingų tarnybų pradėtą tyrimą", ir B.

127 Ieškovė nurodo, kad ji taip pat pageidauja gauti patvirtinimą apie nurodytus faktus, pateiktus B pranešimų UCLA pareigūnams ataskaitoje, ir prireikus su šiais faktais susijusius patikslinimus. Be to, jis mano, kad šie įrodymai gali įrodyti, jog ginčijamas sprendimas buvo priimtas remiantis akivaizdžiai klaidingais faktais.

128 Komisija mano, kad vykstant administracinei procedūrai ieškovė žinojo visus savo gynybai būtinus faktus ir aplinkybes. Ji tvirtina, kad negali priimti sprendimo dėl prašymo apklausti pareigūnus kaip liudytojus, nes jis yra per daug nekonkretus, ir kad šioje byloje prašoma liudytojų apklausa nebūtų svarbi.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

129 Pagal Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 64 straipsnio 2 dalies a ir b punktus proceso organizavimo priemonėmis pirmiausia siekiama užtikrinti veiksmingą rašytinės ir žodinės proceso dalies eigą bei palengvinti įrodymų pateikimą, taip pat nustatyti, kuriais klausimais šalys turi papildyti savo argumentus arba kuriais reikia imtis tyrimo priemonių. Pagal to paties reglamento 64 straipsnio 3 dalies d punktą ir 64 straipsnio 4 dalį visos šalys bet kuriame proceso etape gali pasiūlyti imtis proceso organizavimo priemonių, kurios gali apimti prašymą pateikti dokumentus arba bet kokius su byla susijusius raštus (1998 m. gruodžio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Baustahlgewebe prieš Komisiją*, C-185/95 P, Rink. p. I-8417, 92 punktas).

130 Priešingai, tyrimo priemonėmis pagal to paties reglamento 65–67 straipsnius siekiama leisti įrodyti šalies pateiktų, jai grindžiant savo ieškinio pagrindus, faktinių teiginių teisingumą (2000 m. lapkričio 8 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Bareyt ir kt. prieš Komisiją*, T-175/97, Rink. FP p. I-A-229 ir II-1053, 90 punktas). Šiuo požiūriu vadovaujantis to paties reglamento 44 straipsnio 1 dalies e punktu ieškinyje nurodomi ieškovės įrodymai. Be to, nurodyto reglamento 48 straipsnio 1 dalis leidžia dublike arba triplike bylos šalims pateikti naujų įrodymų, tačiau tuo atveju šalys turi nurodyti priežastis, dėl kurių uždelsė juos pateikti. Vis dėlto pagal Procedūros reglamento 66 straipsnį, kai Pirmosios instancijos teismas nusprendžia imtis tyrimo priemonių, gali būti pateikiami paneigiantys įrodymai, o anksčiau pateikti įrodymai gali būti papildomi.

131 Atsižvelgus būtent į šiuos principus, reikia išnagrinėti, ar būtina patenkinti ieškovės pateiktus prašymus imtis proceso organizavimo ir tyrimo priemonių.

132 Kiek tai susiję su, visų pirma, prašymu, kad baudžiamosios bylos parengtinio tyrimo protokolai būtų pridėti prie bylos medžiagos, pateiktu pastabose dėl pranešimo apie

bylą, pažymėtina, kad ieškovė Pirmosios instancijos teismui nepateikė aptariamų protokolų. Todėl šį ieškovės prašymą reikia suprasti taip, kad ji prašo Pirmosios instancijos teismo kreiptis į Ispanijos nacionalines teismines institucijas, prašant pateikti šiuos dokumentus. Nors ieškovė gali pateikti tokį prašymą imtis proceso organizavimo priemonių bet kuriuo proceso metu, vis dėlto Pirmosios instancijos teismas turi nustatyti, ar prašoma priemonė bus naudinga veiksmingai vykdyti procesą. Kad Pirmosios instancijos teismas galėtų atlikti šį vertinimą, prašymą pateikusi šalis turi identifikuoti prašomus dokumentus ir pateikti Pirmosios instancijos teismui bent minimalią informaciją, patvirtinančią šių dokumentų naudą teismo poreikiams (nurodyto sprendimo *Baustahlgewebe prieš Komisiją* 93 punktas). Šiuo požiūriu, jei prašymu imtis proceso organizavimo priemonių šioje byloje siekiama gauti naujos faktinės informacijos ir jis pateikiamas proceso stadijoje, kurioje naujų įrodymų pateikimas iš esmės yra draudžiamas, pirmiausia būtina, kad prašanti priimti šias priemones šalis nurodytų priežastis, dėl kurių šis prašymas negalėjo būti pateiktas anksčiau.

133 Šiuo atveju ieškovė rėmėsi pagal jos ieškinį Ispanijoje pradėtu baudžiamosios bylos procesu. Šiame procese nustatyta galima protokolų svarba iš esmės gali būti įvertinta po šios stadijos. Be to, du protokolus, kuriuose yra baudžiamosios bylos parengtiniame tyrime A ir C padaryti pareiškimai, Komisija pridėjo prie bylos medžiagos kaip atsiliepimo apie ieškinį priedą. Taigi ieškovės prašyme nėra nei konkrečios nuorodos, leidžiančios įvertinti tyrime nustatytų kitų protokolų pateikimo naudą šios bylos poreikiams, išskyrus bendrą teiginį, kad ji mano, jog „jų turinys gali būti svarbus tiesai nustatyti", nei priežasčių, dėl kurių ji neprašė pateikti šių dokumentų anksčiau, paaiškinimo. Šiomis sąlygomis Pirmosios instancijos teismas mano, kad šios priemonės priėmimas negali užtikrinti veiksmingos rašytinės ir žodinės proceso dalies eigos ar palengvinti įrodymų pateikimo.

134 Antra, kalbant apie 2003 m. lapkričio 4 d. pareiškime pateiktą prašymą, kuriuo siekiama, kad Pirmosios instancijos teismas nurodytų Komisijai „galiausia be jokių išlygų atskleisti visą su Žagrenių byla susijusią informaciją, suteiktą prieš išmokant

subsidiją ar po to, net jeigu tai gali reikšti, kad šios institucijos pareigūnas įsijungė į tarptautinį suokalbį, kai sukčiavimo būdu buvo siekta pasinaudoti Bendrijos biudžetu ir Europos piliečių lėšomis", bei „pridėti prie šios bylos medžiagos visus konfidencialius ar nekonfidencialius dokumentus, kuriuos ji šiuo klausimu turi", ypač konstatuotina, jog negalima priekaištauti ieškovei, kad ši jos nepateikė anksčiau. Iš tikrųjų ieškovė jau ieškinyje paprašė pateikti visus dokumentus, susijusius su administracinėmis procedūromis, kurios buvo įvykdytos prieš priimant ginčijamą sprendimą. Pirmosios instancijos teismas nurodė pateikti administracinės bylos medžiagą, ir Komisija pateikė, jos nuomone, atitinkamą administracinės bylos medžiagą. Tik po to, kai A jai perdavė B pareiškimų UCLAF ataskaitą, ieškovė galėjo suprasti, kad Komisijos pateiktoje administracinės bylos medžiagoje nebuvo pateikti visi su UCLAF tyrimu susiję dokumentai ir kad galėjo egzistuoti kiti su šiuo tyrimu susiję dokumentai.

135 Tačiau ieškovė nenurodo, kokia būtų šių dokumentų nauda nagrinėjant bylą šioje instancijoje, išskyrus nuomonę, kad šie dokumentai gali parodyti kai kurių Komisijos pareigūnų sukčiavimo veiksmus Žagrenių projekte. Taigi, kaip tai buvo anksčiau konstatuota šio sprendimo 81 ir 82 punktuose, toks Komisijos pareigūnų dalyvavimas, kad ir koks jis būtų smerktinas, negali daryti įtakos ginčijamo sprendimo teisėtumui. Taigi šiuo požiūriu ieškovės prašoma priemonė nėra svarbi bylai išspręsti.

136 Trečia, dėl prašymo, kuriuo siekiama apklausti kaip liudytojus asmenis, kurių pavardės nurodytos 2003 m. lapkričio 4 d. pareiškime, ieškovė, nurodydama faktus, dėl kurių ji pageidauja, kad būtų išklausyti jos liudytojai, tik pareiškia, jog apklausa būtų reikalinga tam, „kad liudytojai patvirtintų ir, prireikus, patikslintų Pirmosios instancijos teismui (B pareiškimų UCLAF pareigūnams ataskaitoje) nurodytus faktus ir informaciją, patvirtinančią, jog (ginčijamas sprendimas) yra neteisėtas ta dalimi, kuria jis buvo priimtas remiantis akivaizdžiai klaidingais faktais".

137 Dėl B pareiškimų konstatuotina, kad jų turinys labai didele dalimi atitinka informaciją, kuri jau buvo nurodyta šalių pareiškimuose ir jų prieduose. Nors B pateikė tam tikrą papildomą informaciją dėl bylos medžiagoje nurodytų faktų, ypač atpažindamas tam tikrus parašus, kurie anksčiau negalėjo būti identifikuoti, jis jų nepaneigė. Kaip tai matyti iš šio sprendimo 66, 102 ir 104 punktuose nurodytų įvykių eigos, šios bylos rezultatas nepriklauso nuo B pareiškimuose pateiktos naujos informacijos, kuri nėra paremta kitais bylos dokumentais, teisingumo. Priešingai, kalbant apie ieškovės labai bendrą pageidavimą įrodyti ginčijamo sprendimo bylos faktinių aplinkybių netikslumą, konstatuotina, kad ieškovė nepatikslina nagrinėjamų faktų ir nenurodo jokio pagrindo, kuris paaiškintų tai, kad ji ieškinyje tokių įrodymų nepateikė.

138 Darytina išvada, kad nereikia patenkinti ieškovės prašymų imtis proceso organizavimo ir tyrimo priemonių, kuriuos ji pateikė savo pastabose dėl pranešimo apie bylą ir 2003 m. gruodžio 4 d. pareiškime.

139 Atsižvelgus į tai, kas anksčiau išdėstyta, ieškinys atmestinas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

140 Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to prašė. Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, ji turi padengti atsakovės išlaidas, įskaitant patirtas laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procese, pagal jos pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (antroji kolegija)

priima šį sprendimą:

1. **Atmesti ieškinį.**

2. **Ieškovė padengia savo ir Komisijos bylinėjimosi išlaidas, įskaitant išlaidas, patirtas laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procese.**

Forwood Pirrung Meij

Paskelbta 2005 m. sausio 18 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris Pirmininkas

H. Jung J. Pirrung

Turinys

Ieškinio pagrindas ..... II - 99

Faktinės aplinkybės ..... II - 102

Bendrovė ieškovė ..... II - 102

Kitos *Entorn* įmonės ..... II - 102

Prašymas ir Bendrijos pagalbos suteikimas ..... II - 103

Projekto eiga ..... II - 104

Administracinės procedūros ir ginčijamas sprendimas ..... II - 105

Procedūra ir šalių reikalavimai ..... II - 108

Dėl teisės ..... II - 111

A — Dėl atsižvelgimo į B pareiškimų ataskaitą ir į šio dokumento priedus ..... II - 111

Šalių argumentai ..... II - 111

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 111

B — Dėl esmės ..... II - 112

Dėl pirmojo ir antrojo ieškinio pagrindų, susijusių su Reglamento Nr. 4253/88 24 straipsnio ir motyvavimo pareigos pažeidimais ..... II - 113

Šalių argumentai ..... II - 113

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 118

— Dėl pagalbos nutraukimo ..... II - 118

— Dėl sumų, pervestų pagal pirmąsias dvi Bendrijos pagalbos dalis, grąžinimo ..... II - 125

Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su teisių į gynybą pažeidimu ..... II - 131

Šalių argumentai ..... II - 131

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 132

C — Dėl ieškovės pateiktų prašymų taikyti proceso organizavimo ir tyrimo priemones ..... II - 134

Šalių argumentai ..... II - 134

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 136

Dėl bylinėjimosi išlaidų ..... II - 139